

ድሕረ ብግልጺ ምዘራብ “ይአክል” ዘይኮነ ኣልግስ ኢዩ እቲ ማእሲ

ዝኸበርካ ሀዝቢ ኤርትራ፡ ይአክል ኮይኑ እቲ ኣምር ንኣርእስተይ ተሞርኩሰ ማእ እኽተይ ከመሓላልፍ ሕልናይ ይድርኽኒ። ምእንቲ ሕብረተ-ሰበይን ሃገረይን ብሓፈሻ፡ ምእንቲ ክብሪ ወዲ-ሰብ ንሓቂ ተሞርኩሰ ክዛረብን ብጽሑፍ ዘሎናዮ ኣስጋኢ ኩነታትና ከመሓላልፍ እንከሎኹ ከምሰብ ሕልናዊ ዕረፍቲ ይህበኒ። እዚ ከኣ ንህዋሳተይ ነጻ ጌረ፡ ብርእሱ-ተኣማኒን ብብናቶም ክዛረቦም ምኽኣላይ ናይ ሰብ ማኅልን ክብርን ስለ ዘሎኒ፡ ናይ ወዲ-ሰብ ክብሪ ከኣ ኣዐርዮ ስለ ዝፈልጥዮ። ስለዚ ወዲ-ሰብ ክብረ-ማኅሉ ኣብዛ ዝነብረላ ሃገሩን ዓለማ ክብሪ ናቱ ነጻነትን ሓርነትን ኣብነ ፍስወከፍ ፍጠራ ወዲ-ሰብ ህዋሳት ናቱ ምስ ደሙዝተወሃሃደ እዩ። ነዘን ምስ ደሙዝተወሃሃዳ ክብሪ ናይ ወዲ-ሰብ ካብ ወልቀሰብን ኣህዛብን ሕብረተሰብን ጠቕሰዮን ዘለኹ ቀንዲ ኣምራት፡ ንእኣን ጠርኒፉ ዝኣልይን ሓደገ ዚፍ ኣምር ካብ ወለዶ-ንወለዶ እናኣመራረዮን እናኣሰጋገረን ዝኸይድን፡ እቲ እንኮ ቅዋማዊ ግዝኣተ-ሕጊ ጥራሕዮ።

ዝኸበርካ ሀዝቢ ኤርትራ፡ ኣነ ከምሓሰብ ኣቕራብን ጸሓፍን ሓደ ነገር ኣሎ ዝገርማን ዘተሓሰስበንን፡ ድሕረ ብግልጺ ምዘራብ፡ ኣንታ ክቡር ሀዝቢ ክብረትካን ነጻነትካን ሓርነትካን እናተቐንጠጠ እንከሎ እንታይ ዘጸቢ ኣሎካ? ሃገር ናትካ ክንሳ፡ ሃገርካ ብማኅዋእቲ ደም ደቅኻን ብሓፈሻ ምሉእ ሀዝቢ ኤርትራን ዝመጽት ክንሳ፡ ይአክል፡ ቅዋም ይተርጎም እሱራትና ይፈትሑ፡ ወፍሪ ባርነት ሰዋ ደው ይበል ክትብል ይግባእ። ሰዋ ብርሰት ማእሰይ ወለዶ ኣእማዊ ድንቀርናዮ። እዚ ኣበሃህላ፡ዚ ለመና ዘይኮነ ስ ናይ ሓደ ሕብረተሰብ ልቦና ዝመልኦ ኣበሃህላዮ። እዚ ኣበሃህላ፡ዚ ኣብ ቦትኡ ኮይኑ፡ ሕጂውን ደጋጊ መ ክብለካ ዝደሊ ዝኸበርካ ኤርትራዊ፡ እዚ ስርዓት፡ዚ ጌግኡ ዘይዕረፈ፡ እቕሬታ ዘይበሃለሉ፡ ሀዝብን ሃገርን ማኒን ባህልን ክድምስስን ዝመገጠር ዘሎ ሕሱም ስርዓት ስለ ዝኸነ፡ ብድሕረይ ሰዕሪ ኣይብቐለ ስለ ዝብል፡ ናይ ምድሓን ዕድልውን ስለ ዘዮብሉ፡ ኣብ መወዳእታ ናቱ ዕላማ ለኪመ ምጥፋእ ጥራሕዮ። እዚ ከኣ ባህሪ ወይ ባህርያት ማእ እቲ (ዲክታተራውያን) እዩ። እዚ ክብል እንከለኹ ንሕና ኤርትራውያን ወይ ሕብረተ-ሰብ ኤርትራ ከኣ፡ ነቲ ጩን ዲክታተራዊ ባህርያቱ ኣብ ማይ ከምእንልውጥ ጥርጥር ዮብለይን። እዚ ከኣ ብካልእ ኣዘራርባ፡ ማእሰይ ወለዶ ምስ ይአክል ተወሃሂዱ ሓዞ-ሓዞ ዝብለሉ ዘሎ፡ ማእሰይ ወለዶ ኣለኹ ባዕላይ ተሓበን ኤርትራዊ ማኒን ይብለካሎ። እዞ ሃገር - ሃገረይ ሰብ ከምዘለዎ ኣረጋግጻልካ ኣለኹ።

ዝኸበርካ ሀዝቢ ኤርትራ፡ እቲ “ይአክል” ነድሪ ኤርትራዊ፡ እቲ እንኮ ምርጫ ኤርትራዊ ከይወዳለ ከይሓደረ “ይአክል” ጥራሕ ዘይኮነ ስ ኣልግስ ኢዩ ካብኻ ሃብዮ ደጋጊ መሀዝቢ ኤርትራ ዝብለካ። ነቲ ኣብ ላዕሊ ኣስፈረዮ ዘለኹ ደጋጊ ምካ ክትሰምም ከሎኹ፡ ሓደ ብሓደ ብእዝንና ዝሰማዕናዮ ብዓይንና ዝረኣናዮ፡ ኣንታ ክቡር ሀዝቢ፡ እዚ ስርዓት፡ዚ ሃገርን ልዑላውነትን ነጻነትን ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ዘእቱ ዘሎን ቅልጠፍ ኣበሃህላ ጸጸኒ ሎዝን ጸባርቕ ዘሎን፡ ንሽዱሽተ ማእዮን ሀዝቢ ኤርትራ ዘመልክት ሕቶ ጌሩ ዘሎዮ፡ ፡ እዚ ከኣ ዝኸበርካ ሀዝቢ ኤርትራ፡ ስቕታኻን እምነትኻን ኣንዲቐካ፤ ዘገርም ክሰብ ክንድዚ ኤርትራዊ ብሂወትካ ከሎኹ ከምዘዮ ሎኹ፡ ስወእ ወድኹ ስወእቲ እታ ክብርትን ሕፍርትን ዋዕሮ ጅግና ዓልካ ሰማይ ሰማይ፡ መቐብሮም ዘንቀጥቅጥ ዘሎዮ።

ዝኸበርካ ሀዝቢ ኤርትራ፡ እቲ ን30 ዓመታት ተቐላሕካ ማኅዋእቲ ከፊልካ ዘምእካዮ ነጻነትካን ማኒን ባህልኻን ልዑላውነትካን ንወሎይታት ዘሐበንካ ኢኹ። ሕጂ ደማ ዘስደምምን ዘገርምን፡ እቲ ናይ 40ታት-50ታት ክቀላቐል ክንጸባረቕ፡ ብጉልባብ ሓብራዊ ስራሕ ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ፡ ከምኡ ከኣ ብጉልባብ ጀኦ ፖለቲካ እናበልካ ልዑላውነትን ማይትን ሃገርን ምድፋር፡ ዳግማይ ሓውሲ መዛክር እቲ ክካዮ ድ ምሕሰብ፡ ኣነ ከም ጸሓፍይ

ሐሳብ አቅርብን፡ “አንቱም ትላል መናይ ሰብሕሰቡ፡ እንተ‘ቲ ስርዓት ናይ መወዳእታ ዕምሩ ስለ ዝኣኸለ‘ዩ፡ ንሕና ኤርትራውያን ሎሚ ከም ትማሊ ኣብ ልዑላውነትናን ሃገርናን መነትናን ዝሓስብን ዝደናደንን መነይ ብዘየገድስ ወይልኡ እዩ እቲ ማህሲ።

ዝኸበርካ ህዝቢ ኤርትራ፡ ከምቲ ኣብ ኣርእስተይ ኣስፈረዮ ዘለኹ ቅደም ተኸተል ሓደ ብሓደ ኣማላኪት ብጽሑፍ ከስፍሮ እንከለኹ እዚ ዝስዕብ ይመስል፡ -

- 1 - “ሕጂ ኢና ሚራሒ ዝረኽብና”፡ ቃል-ንቓል ከምኤርትራዊ ትሓፍር፤
- 2 - መስደምም ዘረባ “ኣይከሰርናን”፡ ዘገርም እንታይ ማለት‘ዩ ኣይከሰርናን? ህዝቢ ኤርትራ ብሉጻት ደቁባ ከሲፍ፤ ዘገርም ንዕቀት ዕንደራ፡ ካብዚ ንደሓር እንታይ ትጽቦ ኣሎኻ ህዝቢ ኤርትራ?
- 3 - ወልቀ ማሊኺ ዲክታቶር ክዘረብ ክትሰምዕ ከሎኻ መሚሊሱ ዘስደምም “ካብ ሕጂ ንደሓር ንስኻ ኢኻ ትመርሓ፡ ስልጣን ይንኣኻ ሂብካ ኣለኹ እዚ ንቀልዓለም ኣይኮንኩን”፤
- 4 - ናይ‘ዚ ስርዓት እዚ ‘ኪ እናሓደረ እንድዩ ዘስደምም “ሕጂ ቀዳማ ትና ኩነታት ኢትዮጵያ ኢና ነረጋግእ”፤ እዚ ንባዕልኻ ዘዮሎኻ ከምዘሎኻ ምዃነል ባህሪ ናይ‘ዚ ጨን ንስርዓት ስለዝኸነ፤ ኣነ ከምጸሓፋይን ሐሳብ አቅርብን ኣይገርመን‘ዩ፡ ምክንያቱ ህዝቢ ኤርትራ ስለ ዝረስዖ ጥራሕ‘ዩ፤
- 5 - “ኩፍት ባድመናይ ዶብ ኩፍት ኣይኮነን”፡ እዚ ኩሉ መስዋእቲ ንልዑላውነት ሃገር ዶ ኣይኮነን? እዚ ኩሉ ለይላይ መንእሰይ ዝወደቐ ኣበይ ደኣዩ ወዲቐ? ኣንታ ክቡር ህዝቢ ኣንታ ጅግና ኤርትራዊ ነዚ ሰማዕካ ደቁስካ ትሓድር ኣሎኻ?
- 6 - እቲ ዘገርም “ካብ ሕጂ ንደሓር ክልተ ሃገር ወይ ህዝቢ ዝብል ዘይፈልጥ ጥራሕ እዩ”፤ እቲ ማህሲ ንሕና ኤርትራውያን ሃገርን - መነትናን እንፈልጥ ክብረ ነጻነት ዘሎና ሕብረ ብሔራት ሕብረተ-ሰባት ኢና።

ዝኸበርካ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብ መወዳእታ ክብሎ ወይ ከመሓላልፎ ዝደለ፡ ከምሰብ አእምሮ ዝተዓደልና ወይ ዝተዓደልካ ክንስኻ ኣእምሮ ወዲ-ሰብ ከኣ ንዝኸነ ነገር ፈላልዩ ዝጥምተሉን ዝመምሉን፡ ካብኡ ሓሊፉ‘ውን ዕድል ጸጋ ትምህርቲ ምስ ዝረክብ ምስ ልቦና ዝተሓወሶ ዝያዳ ዕምቄት ይወስኽሎም፡ ዝኸበርካ ወዲ-ሰብ፡ ካብ ክልቲኡ ሓዲኡ ከምዘሎኻ ኣይጠራጠርን። ኣነ ከምሰብ ከመኻ ስለ ዝኸንኩ ብዙሕ ይገርመኒ። ምክንያቱ ወዲ-ሰብ ክንስኻ፡ ሕልናኻ ከይተቐበሎ ህዋሳትካ ኣምኪንካ ምክንያቱ እሞ ከመኻ ሰብ ንህዋሳትካ ክቈጻጸርም ከሎኻ ሞትዩ ክብል እንከለኹ ኣብ ቅድሚት ሕብረተ-ሰብካ ናይ ክብሪ ማዳወዲ ዘይብልካ፡ ኣብ ቅድሚት ሕዳይታት ሕመቕታት ክይትገድፍ። ልክዕ‘ዩ ኣነ ከምሐሳብ አቅርቢ ይርደኣኒ‘ዩ ግዳይ ንቕሓት ከም ዝኸንካ፡ ሕጂ ግን ደጋጊ ምካ ተጋግዶ ይቕሬታ ምግል ንሕብረተ-ሰብካ ናይ ለባመት‘ዩ። ንዝወለድካዮም ደቅኻ ኮሪዖም መሂጽትን-ተመሂጽትን ከይምክነ ብሩ፡ ስርዓት ሓላፋይ‘ዩ ህዝቢ ግን ነባሪ፡ ኤርትራዊ/ት ሓወይ ሓብተይ ደጋጊ መ ለበዋይ ብትሕትና ኣመሓላልፍ።

ክፍላይ ተኪኦ

ጀርመን

25.07.2020